

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **J. Š.,** zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel,** se sídlem Budějovická 7, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 2. 2016, č. j. 7236-2/2016-900000-304.7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 28. 4. 2016, č. j. 51 A 19/2016 – 30,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jako „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného usnesení Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), kterým byla podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění předpisům 18. 9. 2016 (dále jen „s. ř. s.“), odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného specifikovanému v záhlaví.

[2] Krajský soud v napadeném usnesení uvedl, že podání stěžovatele bylo doručeno soudu dne 12. 4. 2016, přičemž ani elektronická pošta ani její příloha označená jako žaloba nebyly podepsány uznávaným elektronickým podpisem. Usnesením jej vyzval k zaplacení soudního poplatku, který byl následně zaplacen. S odkazem na § 37 odst. 2 s. ř. s. soud konstatoval, že jelikož podání doručené dne 12. 4. 2016 nebylo do tří dnů potvrzeno

písemným podáním shodného obsahu, ani nebyl předložen jeho originál (např. v elektronické formě s elektronickým podpisem), nemělo k němu být přihlíženo. Soud nicméně dané podání považoval za návrh a počal ve věci činit úkony. Za takové situace bylo jediným možným postupem odmítnutí podání pro nesplnění podmínek řízení. V tomto kontextu krajský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2007, č. j. 1 Afs 133/2006 – 48. Uhrazený soudní poplatek vrátil žalobci podle § 10 odst. 2 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti usnesení krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[4] V kasační stížnosti uvedl, že krajský soud neměl pravomoc ve věci rozhodovat, neboť neměl k podání vůbec přihlížet, a nelze tak činit procesní úkony, ani vydávat rozhodnutí. Dále tvrdil, že jeho podání (žaloba) nemělo být odmítnuto, jelikož krajský soud ve věci jednal jako by podání žaloby bylo řádné. Došlo tím ke konvalidaci vadného podání, a tudíž se nelze dovolávat nesprávné formy. Krajský soud svým postupem vyjádřil vůli akceptovat stěžovatelovo podání, a proto nemohl později konstatovat, že nebylo řádně a včas učiněno, neboť by tím narušil princip právní jistoty jakožto jeden ze základních znaků právního státu. Postup orgánů veřejné moci musí být předvídatelný a v souladu s cíli zákonných úprav. Pokud soud aprobuje svým jednáním určitý právní stav, byť postavený na vadném podání, fakticky tím vadu zhojí (konvaliduje). Zastává názor, že pokud soud nepovažoval jeho podání za vadné, ale naopak jednal, nemůže narušit princip právní jistoty a legitimního očekávání, které u stěžovatele založil, ale musí zachovat kontinuitu svého postupu. Dále uvedl, že podání návrhu bylo řádně potvrzeno, a to prostřednictvím držitele poštovní licence, kdy se v soudním spisu nachází originál učiněného podání.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti konstatoval, že krajský soud neměl ke stěžovatelovu podání vůbec přihlédnout. Učinil-li tak, bylo na místě „návrh“ odmítnout. V tomto ohledu pokládal žalovaný krajským soudem citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 133/2006 za přesvědčivý a dodal, že podle § 103 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 64 s. ř. s. přihlíží soud kdykoliv za řízení k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé. Pokud by krajský soud v posuzované věci jednal a rozhodl o podání rozsudkem, zatížil by své rozhodnutí vadou zmatečnosti [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.]. Ke tvrzené konvalidaci „vady“ podání žalovaný především podotkl, že podání od počátku vůbec neexistuje - není tedy jednáním vadným, které by bylo možno dodatečně zhojit. Dále uvedl, že za potvrzení podání měl stěžovatel na mysli zaslání žaloby prostřednictvím datové schránky dne 13. 4. 2016 Městskému soudu v Praze, který jej postoupil místně příslušnému krajskému soudu.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel

přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[7] Podle § 37 odst. 2 s. ř. s. *podání obsahující úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem, lze provést písemně, ústně do protokolu, popřípadě v elektronické formě podepsané elektronicky podle zvláštního zákona. Bylo-li takové podání učiněno v jiné formě, musí být do tří dnů potvrzeno písemným podáním shodného obsahu nebo musí být předložen jeho originál, jinak se k němu nepřihlíží.*

[8] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 7. 2016, č. j. 2 As 136/2016 – 35, řešil věc velmi podobnou právě projednávané. V tomto rozsudku byla žaloba odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. krajským soudem po té, co nebyla doplněna dle § 37 odst. 2 s. ř. s., a ve které krajský soud vyzval k zaplacení soudního poplatku. Argumentace uvedená v kasační stížnosti (stěžovatelé v těchto věcech byli zastoupení stejným advokátem), stejně jako odůvodnění usnesení o odmítnutí žaloby, byly v dané věci stejně jako v právě projednávané věci téměř totožné. Devátý senát kasačního soudu nemá důvod se od závěrů uvedených v tomto rozsudku odchýlit, neboť je považuje za správné, a proto z nich dále vychází.

[9] V tomto rozsudku sp. zn. 2 As 136/2016 kasační soud uvedl následující: *„Nejvyšší správní soud konstantně judikuje, že jestliže žalobce zaslal žalobu elektronicky bez ověřeného podpisu a ve lhůtě tří dnů ji nepotvrdil písemným originálem, soud k ní neměl přihlédnout, řízení o ní neměl vůbec zahajovat, neboť slovy § 32 s. ř. s. žádný návrh soudu nedošel. Pokud však krajský soud o takovém „podání“ řízení zahájil, jediným možným postupem je, aby podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ono „podání“ odmítl, neboť nejsou splněny podmínky řízení - nebyl podán návrh na jeho zahájení - a tato vada je neodstranitelná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2007, č. j. 1 Afs 133/2006 – 48, nebo usnesení ze dne 8. 6. 2016, č. j. Nad 131/2016 – 47; a obdobně také usnesení ze dne 8. 4. 2010, č. j. 4 Ads 33/2010 – 198, a ze dne 21. 9. 2011, č. j. 3 Ads 125/2011 – 36, v nichž byla řešena tato otázka ve vztahu ke kasační stížnosti).*

V souzené věci není sporu o tom, že stěžovatelovo podání ze dne 26. 3. 2016, doručené krajskému soudu elektronicky dne 29. 3. 2016 [v nyní projednávané věci dne 12. 4. 2016, pozn. soudu]*, bylo podáním obsahujícím úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem. Taktéž není rozporováno, že toto podání nebylo učiněno v zákonem stanovené formě, neboť nebylo elektronicky podepsáno ani do tří dnů doplněno v souladu s citovaným ustanovením. K takovému podání tedy krajský soud v souladu s § 37 odst. 2 věty druhé s. ř. s. vůbec neměl přihlížet. Přestože krajský soud v rozporu s tímto ustanovením učinil ve věci úkon, byl jeho následný postup, kdy podání ze dne 26. 3. 2016 usnesením odmítl, zcela v souladu se shora citovanou ustálenou judikaturou zdejšího soudu, a nelze mu ničeho vytknout.*

Ke stěžovatelovu tvrzení, že „došlo ke konvalidaci vadného podání“ ve chvíli, kdy krajský soud jednal, jakoby podání žaloby bylo řádné, Nejvyšší správní soud konstatuje, že s takovým „podáním“, jaké ve věci učinil stěžovatel (tj. elektronické podání, jež nebylo podepsáno ani ve třídenní lhůtě doplněno), spojuje soudní řád správní fikci neexistence. Ačkoliv tedy stěžovatel ve skutečnosti procesně jednal, zákon krajskému soudu ukládal, aby postupoval, jako by procesní jednání učiněno nebylo. Šlo o ze zákona neexistující procesní jednání, které

nemělo vyvolávat žádné procesní následky a o němž nemělo být rozhodováno. Konvalidace neexistujícího jednání tak nepřipadala v úvahu.

Pokud jde o argumentaci právní jistotou a zásadou legitimního očekávání, znění § 37 odst. 2 s. ř. s. nenechává žádný prostor pro pochybnosti ohledně toho, zda lze zahájit soudní řízení na základě „podání", jež nebylo učiněno v předepsané formě. Stěžovatel, zastoupen advokátem (nepochybně znalým procesních předpisů), se tak nemohl oprávněně domnívat, že krajský soud postupoval správně, když stěžovateli v reakci na jeho „podání" zaslal soudní výzvu."

[10] K námitce porušení právní jistoty soud dále uvádí, že postup krajského soudu naopak k nastolení právní jistoty vedl. Standardně se v případech nedoplnění podání v požadované formě k původnímu podání vůbec nepřihlíží. V předchozí judikatuře Nejvyššího správního soudu bylo ovšem z důvodu právní jistoty dovozeno, že se v případech, kdy soud začal omylem činit úkony, formálně nezahájené řízení „ukončuje" usnesením o odmítnutí tohoto „podání". Tímto usnesením, které je napadnutelné kasační stížností, se nastoluje právní jistota v tom směru, že řízení vůbec být vedeno nemělo.

[11] Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že podání návrhu bylo řádně potvrzeno, kdy se v soudním spise nachází originál podání. Ve spise krajského soudu se žádný dokument, který by potvrzoval podání doručené krajskému soudu dne 12. 4. 2016, nevyskytuje. Toto tvrzení je tak nepodložené, a tedy námitka je nedůvodná.

[12] K tvrzení žalovaného, že stěžovatel potvrdil jeho podání prostřednictvím datové schránky Městskému soudu v Praze, soud poznamenává, že v rozsudku ze dne 21. 12. 2016, č. j. 7 As 274/2016 – 16, dospěl k závěru, že podání učiněné způsobem, jež vyžaduje potvrzení podle § 37 odst. 2 s. ř. s., je nutno v zákonné třídenní lhůtě potvrdit u soudu, u něhož bylo učiněno, jinak se k němu nepřihlíží. Doplnění podání jinému soudu, i pokud by bylo prokázáno, tak nemělo význam.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[13] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil, proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto dle uvedených ustanovení nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. února 2016

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu